

MEEQOAT OORPISSAQAQATAANERAT

KALAALLIT NUNAAT
GRØNLAND

INSPIRATIONSHÆFTE

BØRNEDEMOKRATI I BOLIGOMRÅDER I GRØNLAND

- erfaringer fra pilotprojekt i afdeling 38-267 i Sisimiut

Konradi

LIV I OG MELLEM HUSENE

Inspirationshæftet er støttet af:

Dette projekt var muligt takket være støtte fra
OAK Foundation Denmark.

Udarbejdet af:

INI og Konradi - liv i og mellem husene
Publiceret 2022

Layout:

Tine Vognsen

Inspirationshæftet kan downloades fra

INIs og Konradis hjemmeside:
www.ini.gl og www.konradi.nu

Indhold

FORORD	5
ANLEDNING	6
PILOTAFPRØVNING AF BØRNEDEMOKRATIET	14
SAMARBEJDSPARTNERE TIL BØRNEDEMOKRATIET	54
GODE RÅD OM BØRNEDEMOKRATI	64
OM PILOTPROJEKTET	68
FREMTIDSVISIONER	70
HVIS DU VIL VIDE MERE	78

Om "Børnedemokrati i grønlandske boligområder - et forstudie og pilotafprøvning"

Projektet pilotafprøver børnedemokrati i boligafdeling 38-267 i Sisimiut og undersøger hvordan børn, driftsmedarbejder og beboervalgte mener børnedemokrati skal se ud. Målgruppen er børn i alderen 9-13 år. Pilotprojektet gennemføres i et samarbejde mellem INI, boligafdelingen og projektledelsen fra Konradi - liv i og mellem husene. Der er derudover en række lokale samarbejdspartnere tilknyttet pilotprojektet, fx Qeqqata Kommunia.

I Danmark har Konradi - liv i og mellem husene opnået gode erfaringer med børnedemokrati i almene boligafdelinger. Erfaringerne fra Danmark kan dog ikke overføres direkte til en grønlandsk kontekst. Det skyldes forskelle i fx levevilkår, organisering, kultur og demokratisk modenhed. Derfor har vi gennemført nærværende pilotprojekt om hvordan man kan inddrage børn og etablere børnedemokrati i grønlandske boligområder.

“ Det er faktisk sjovt
at være med til at
bestemme over det
område, man bor i.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

Forord

Det er med stor glæde og stolthed at vi kan præsentere vores gode erfaringer og resultater med børnedemokrati i Sisimiut.

I INIs boligafdeling 38-267 har vi gennem de seneste to år haft fokus på at give børn medbestemmelse i deres boligafdeling. Vi har systematisk afprøvet forskellige børneinddragelsesaktiviteter for at give børn en stemme, der hvor de bor, via pilotprojektet: ”Børnedemokrati i grønlandske boligområder - et forstudie og pilotafprøvning”. Pilotprojektet er gennemført i tæt samarbejde med en lang række samarbejdspartnere i Sisimiut. INI har besluttet at fortsætte børnedemokratiet efter projektperiodens udløb og det er vi meget tilfredse med.

Tak til alle børn og voksne, der har bidraget til at pilotprojektet og børnedemokratiet er blevet en succes i Sisimiut.

Vi håber inspirationshæftet kan give lyst og inspiration til at andre vil arbejde for at give børn en stemme, der hvor de bor.

Rigtig god fornøjelse!

Abel Joelsen
Formand, afdelingsbestyrelsen
i afdeling 38-267

Henrik Rafn
Administrerende direktør, INI

Anledning

Børnedemokrati kan medvirke til at styrke både børn, beboerdemokrati og boligområder. Det kan samtidig bidrage til den igangværende demokratiudvikling i Grønland, som er præget af at være et ungt demokrati.

Anledningen til dette inspirationshæfte er projektet “Børnedemokrati i grønlandske boligområder - et forstudie og pilotafprøvning” som har været muligt takket være støtte fra Oak Foundation Denmark. Projektet er gennemført i INIs boligafdeling 38-267 i Sisimiut.

Inspirationshæftet formidler de erfaringer og resultater, som er opnået i projektet. Hæftet kan læses af alle med interesse for og/eller lyst til at arbejde med børnedemokrati i grønlandske boligområder.

Medbestemmelse til børn skaber velfungerende boligafdelinger

Børnedemokrati handler om at give børn medbestemmelse, der hvor de bor. Børnedemokrati kan øge børns kompetencer, engagement, og ejerskab til boligafdelingen. Dette kan forebygge, at boligafdelingen plages af uro og hærværk fra egne børn og forebygger derved utryghed pga. børn og unges adfærd.

Fællesskab og samarbejde på tværs

Børnedemokrati kan medvirke til at skabe nye fællesskaber og samarbejder samt styrke de eksisterende. Det gælder både internt og på tværs af bolig- og lokalområde.

Fællesskaber og samarbejder går på tværs af bl.a. alder, positioner og andre forskelligheder. Fx opstår relationer både børnene imellem, samt mellem børn, driftsmedarbejdere og bestyrelse. Samtidig kan børnedemokratiet også samarbejde med fx skoler, kommune, virksomheder, fritids- og idrætsforeninger. Børnedemokrati er således et tværgående fællesskab og samarbejde, hvor forskellige parter samles om fælles interesser og aktiviteter for at udvikle boligafdelingen.

“ Det er sjovt, for du er med til at bestemme over de ting, der har brug for at blive forbedret og vi gør det i fællesskab.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

“ Demokrati er ikke bare politik, men at man siger sin mening højt, og nogle gange bliver det til noget, andre gange ikke. At børnedemokraterne tager det med i livet, at de har en stemme, og at den stemme bliver hørt, det synes jeg er smukt.

Kommunaldirektør Juliane Henningsen Heilmann,
Qeqqata Kommunia

Løftestang for beboerdemokratiet

Børn kan som udgangspunkt inddrages i alle dele af den demokratiske proces i en boligafdeling¹. Boligafdelingernes organisering giver mulighed for, at de faste ressourcer – afdelingsbestyrelse og driftsmedarbejdere – kan inddrage børn i de forhold, der har relevans for børnenes hverdag og liv og som, de kan rumme at tage stilling til.

INI oplever i dag udfordringer med at engagere og skabe et aktivt beboerdemokrati for de voksne. Børnedemokratiet kan medvirke til at tiltrække og engagere nye beboere, samt tilføre nye arbejdsmetoder til beboerdemokratiet. Børnedemokrati kan således medvirke til at udvikle og modernisere beboerdemokratiet og gøre det levedygtigt mange år frem.

Børnedemokrati defineres som:

”at **det enkelte barn** har størst mulig indflydelse på eget liv i boligområdet, og at **beboerdemokratiet** gør det muligt for børnene at komme til orde og blive mødt i øjenhøjde i en ligeværdig samtale med henblik på at **skabe fællesskab** og etablere løsninger, der skaber bedre boligområder for alle”

¹Dog kan børnene ikke vælges som medlem af afdelingsbestyrelsen.

Børnedemokrati bidrager til demokratiudviklingen i Grønland

Grønland er præget af at være et ungt demokrati, der er i gang med at videreudvikle den demokratiske kultur. Det kan børnedemokrati medvirke til. Med børnedemokrati får børn mulighed for at bestemme over eget liv, der hvor de bor.

“ Nu er vi begyndt at lytte til børnene, og det kan vi være stolte af. Det er et kæmpe skridt, at vi forsøger at vende den her kulturforståelse, af at man ikke lytter til børnene.

Kommunikationskonsulent
Birgithe Christensen, INI

Om afdeling 38-267 i Sisimiut-Qeqqata Kommunia

Afdeling 38-267 er en stor boligafdeling med i alt 623 lejemål. Den er opført i årene 1962-1979 og administreres af INI.

Der er ca. 1.200 beboere og ca. 300 børn under 15 år. Boligafdelingen, spreder sig over forskellige adresser i Sisimiut (Deichmannip Aqq., Aqqartarfik, Laarsikkut aqq., Kaaleeqqap aqq., Chr. 28-ip aqq., Tuapannguanut, Mosesip aqq., Napariaq, Anguteeqqap aqq. og Paamaap Kuua). Afdeling 38-267 er kendetegnet ved en velfungerende afdelingsbestyrelse, engagerede driftsmedarbejdere og ved at børnene leger på kryds og tværs af de forskellige områder, samt ofte opholder sig på de fælles udearealer uden noget at tage sig til.

Kommunalbestyrelsen i Qeqqata Kommunia har et stærkt fokus på at forbedre børns forhold. Desuden ligger der to folkeskoler, som begge har fokus på elevinddragelse og medbestemmelse, samt et lokalt politi med stor viden og engagement i lokalområdet. Sideløbende med pilotprojektet var de to skoler i gang med at blive UNICEF Rettighedsskoler².

²UNICEF rettighedsskoler er et internationalt koncept, der tager udgangspunkt i FN's børnekonvention.

Driftsmedarbejderen som tovholder

Driftsmedarbejderens tilhørsforhold og kendskab til beboere, boligafdeling, afdelingsbestyrelse og lokalsamfund gør driftsmedarbejderen til en oplagt tovholder for børnedemokratiet. Tovholderen står for at gennemføre de forskellige aktiviteter i børnedemokratiet. Erfaringerne fra pilotprojektet viser at det er en reel mulighed, som forudsætter at driftsmedarbejderen forberedes og understøttes.

Pilotaftprøvning af børnedemokrati

1/ KICK-OFF BØRNEDEMOKRATI

2/ INTERVIEW AF BØRNEDEMOKRATERNE

3/ EKSKURSION

4/ FOTOSAFARI

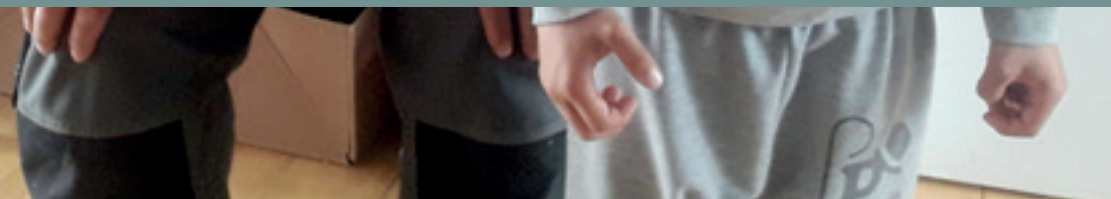
5/ BØRNEMØDER

6/ MØDE MED BESLUTNINGSTAGERE

7/ FEJRING AF BØRNEDEMOKRATERNES INDSATS

8/ SOMMERAFLUTNING

9/ FORÆLDREARRANGEMENT

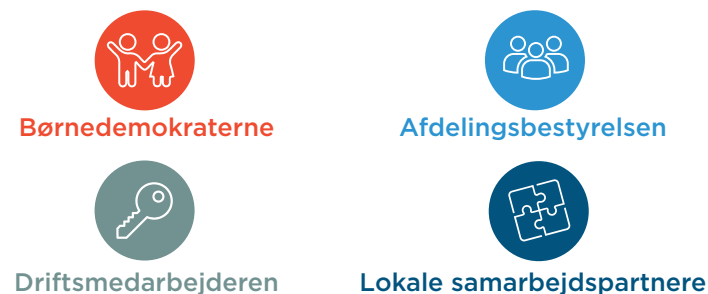

Årshjul

Børnedemokratiets årshjul indeholder forskellige børneinddragelsesaktiviteter til at give børn medbestemmelse, der hvor de bor.

Årshjulet er udarbejdet og afprøvet i et samarbejde med børnedemokratiets samarbejdspartnere:

Driftsmedarbejderen er tovholder på børnedemokratiet og deltager i alle aktiviteter, mens de øvrige samarbejdspartnere inddrages, når det er relevant.

De pilotafrøvede aktiviteter er udvalgt på baggrund af **a)** en vurdering af, at de efterfølgende potentielt vil kunne gennemføres af en boligafdelings egne faste ressourcer, **b)** gode erfaringer fra danske boligområder, **c)** at de dækker hele den (børne)demokratiske proces fra rekruttering og relationsopbygning til ideudvikling, godkendelse og realisering af børnedemokraternes ideer samt **d)** litteratur om emnet.

Det skal bemærkes, at i pilotafrøvningen har projektlederen (Konradi – liv i og mellem husene) og projektmedarbejderne (INI) understøttet og samarbejdet med boligområdets ressourcer om gennemførelsen af de forskellige børneinddragelsesaktiviteter. Særligt tovholderen (driftsmedarbejderen) er blevet 'klædt på' forud for hver aktivitet og understøttet under gennemførelsen af disse. Det er ambitionen at aktiviteterne skal kunne udføres i et samarbejde mellem boligafdelingens egne ressourcer.

Information af beboere

Som startskud blev der indledningsvis hustandsomdelt en folder med en kort præsentation af pilotprojektet og billeder af de centrale voksne deltagere i børnedemokratiet. Det skulle medvirke til at gøre både børn og forældre trygge ved deltagelsen i børnedemokratiet. Samtidig blev børnedemokratiet præsenteret ved 'Kulturnat i Sisimiut', som er en årligt tilbagevendende begivenhed. Her blev der både uddelt foldere og talt med de fremmødte om hvad børnedemokrati er.

“ Man kan se en udvikling hos børnene, som er meget overvældende, og det giver dig oplevelsen af at du gør en forskel.

Driftsmedarbejder,
Karl-Frederik Sakariassen, INI

1/

Kick-off børnedemokrati i fælleslokale

“ I børnedemokratiet er det, de samme børn og forældre, der har været med fra starten, og det viser bare at det betyder meget for alle.

Kundechef, Rachel Ingemann, INI

Kick-off børnedemokrati kan anvendes til at gøre børn interesserede i børnedemokrati og give dem lyst til at tilmelde sig. I pilotafprøvningen blev kick-off afholdt som en fastelavnsfest, med en kort introduktion til børnedemokrati og mulighed for tilmelding.

“ Da børnedemokratiet startede, motiverede det mit barn, som deltager hver gang og er blevet mere åben.

Forælder til børnedemokrat

HVOR

I boligafdelingens fælleslokale en lørdag eftermiddag

HVEM

30 børn, 20 forældre og 6 fra afdelingsbestyrelsen

RESULTAT

Kick-off børnedemokrati resulterede i at 11 børnedemokrater tilmeldte sig børnedemokratiet. Børn, forældre, afdelingsbestyrelse og driftsmedarbejder havde en god eftermiddag sammen og lærte hinanden lidt bedre at kende.

DET BEDSTE RÅD!

Det er en fordel at afholde 'kick-off børnedemokrati' som et arrangement, som børn og forældre kender i forvejen, fx fastelavn, sommerfest, julearrangement. Det skyldes at det indledningsvist kan være svært at tiltrække børn til et arrangement, der udelukkende handler om børnedemokrati, når de endnu ikke ved hvad det indeholder.

Rekruttering af børn

Den indledende rekruttering til deltagelse i børnedemokratiet er både afgørende og tidskrævende. Der er forskellige metoder, man kan benytte sig af. I pilotprojektet blev der inviteret til fastelavnsfest og afprøvet tre forskellige metoder at invitere på: **a)** husstandsomdelt invitation, **b)** invitation i konvolut med håndskrevet navn på og **c)** stemme dørklokker. 75% af de tilmeldte til fastelavn havde fået invitationen i konvolut med navn på.

2/ Interview af børnedemokrater

“Vores boliger ville
være flottere, hvis
ikke der var graffiti.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

Interviews kan anvendes til indledningvist at lære børnedemokraterne bedre at kende og få deres første bud på hvordan, de vil gøre boligafdelingen til et endnu bedre sted at bo. I pilotafprøvningen blev børnedemokraterne interviewet hjemme hos dem selv.

HVOR

Hjemme hos børnedemokraterne

HVEM

10 børnedemokrater blev interviewede, flere søskende og 10 forældre var hjemme

RESULTAT

Interviewene resulterede i portrætter af 10 børnedemokrater. Portrætterne blev uddelt til både børnene selv og publiceret på børnedemokratiets Facebook-side. Samtidig lærte driftsmedarbejderen både børnedemokrater og deres forældre bedre at kende.

DET BEDSTE RÅD!

Individuelle interviews er gode til at lære det enkelte barn at kende og gøre dem trygge inden de skal mødes i gruppen af børnedemokrater. Indled interviewet med at forklare meningen med interviewet og hvad der skal ske. Giv barnet god tid til at fortælle hvem de er.

Fællesskab, huer og børnedemokrati

I pilotprojektet blev der fremstillet huer med børnedemokratiets logo for at fremme fællesskab og fælles identitet omkring børnedemokratiet. Huerne blev delt ud til både børnedemokrater, driftsmedarbejder og afdelingsbestyrelse. Alle har brugt huerne flittigt både ved de forskellige aktiviteter i børnedemokratiet og ved andre lejligheder privat og i byen.

“ Børnenes udvikling er så positiv og det er en gave for mig at opleve.

Driftsmedarbejder,
Karl-Frederik Sakariassen, INI

“ Vi ville have et større fællesskab med de andre børn, hvis vi havde en legeplads, der var kombineret med en cykelrampe.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

3/ Ekskursion til stranden

“ Jeg husker bedst vores børnemøder, arrangementet med vores forældre og vores sommerudflugt til Siorarsuit.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

Ekskursioner kan anvendes til at styrke børnedemokraternes fællesskab med hinanden og med de voksne. Til pilotaoprøvningen var børnedemokraterne på udflugt til stranden med leg, grill og hygge.

“ Jeg glemmer aldrig den udflugt, vi havde, børnene var så glade, og vi blev jo smittet af deres glæde.

Kundedirektør, Minannguaq Zeeb, INI

HVOR

Stranden i Siorarsuit

HVEM

8 børnedemokrater, 3 afdelingsbestyrelsesmedlemmer og 2 repræsentanter fra ledelsen i INI

RESULTAT

Turen til stranden resulterede i at børnedemokraterne blev endnu mere interesserede i børnedemokratiet. De udviste glæde og engagement på dagen, endda så meget at nogle syntes at ekskursionen sluttede for tidligt. Udover leg og sjov blev der også fortalt mere om, hvad børnedemokrati går ud på.

DET BEDSTE RÅD!

Ekskursioner er gode til at kombinere sjove lege, såsom tovtækkeri og høvdingebold, med snakke om hvad børnedemokratiet handler om. Kombinationen kan medvirke til at skabe videre motivation i børnedemokratiet.

Samtykke fra forældre

Børnedemokraterne er under 18 år, og det betyder at børnenes forældre skal give skriftligt samtykke til en række forhold:

- Deltagelse i de forskellige aktiviteter
- Fotografering og videooptagelse
- Kørsel i bil, fx ved ekskursion

I pilotprojektet var turen til stranden første gang, børnedemokraterne skulle deltage i børnedemokratiet uden deres forældre. Derfor var det vigtigt at have skriftlige samtykker på plads forud for turen.

4/ Fotosafari

“Det er fedt at børne-
demokratiet lader
børnedemokraterne
se, at deres ønske
bliver til noget.

Daværende direktør for velfærdsområdet,
Nike Berthelsen, Qeqqata Kommunia

Fotosafari kan anvendes til at få børnedemokraternes
perspektiv på de fysiske forhold i boligafdelingen via
egne fotos. Fotosafarien kan have forskellige temaer, fx
tryghed eller sikkerhed. I pilotprojektet fotograferede
børnedemokraterne, hvad de syntes var gode og mindre
gode steder i boligafdelingen.

“Det ville være
federe at bo her,
hvis der ikke var så
meget storskrald.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

HVOR

Områderne Deichmannip Aqq., Aqqartarfik og Tuapannguanut

HVEM

4 børnedemokrater³

RESULTAT

Fotosafarien resulterede i over 20 fotos. De blev samlet i tre overordnede temaer for hvordan børnedemokraterne kan gøre deres boligafdeling til et endnu bedre sted;

1) Sikkerhed og slædehunde

2) Skrald og affald

3) Hærværk og graffiti

DET BEDSTE RÅD!

Lad en voksen gå med rundt i boligområderne, hvis der er risiko forbundet hermed, fx at møde en løs slædehund. Lad børnene bestemme tempo og retning.

“ Vi er mange børn i Aqqartarfik, og vores legeplads er for lille.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

Tema om renholdelse går på tværs

Temaer omkring renholdelse af boligafdelingerne – skrald, affald, hærværk, graffiti – går på tværs af både boligafdelinger og lande. I Danmark har netop disse temaer også været resultatet af fotosafari i de forskellige boligafdelinger, og det er der fx kommet en 'Skraldekampagne' ud af.

³Ved afholdelse af fotosafarien var der andre arrangementer i byen bl.a. lejrskole og derfor var 7 børnedemokrater forhindret i at deltage.

5/ Børnemøder

“ Jeg synes at vi i børnedemokratiet har gjort et fantastisk stykke arbejde med at vælge lige præcis emnet om sikkerhed og slædehunde.

Driftsmedarbejder,
Karl-Frederik Sakariassen, INI

Børnemøder kan anvendes til at børnedemokraterne udvikler, drøfter og beslutter ideer om initiativer og forandringer i deres boligområde. I pilotprojektet arbejdede børnedemokraterne videre med ideerne og temaerne fra fotosafarien.

“ Det er sjovt at være med i børnedemokratiet. Vi er med til at sørge for, at man skal passe på slædehundene, så de ikke løber løs.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

HVOR

I kommunalbestyrelsens mødelokale

HVEM

Mellem 7 og 11 børnedemokrater deltog i hvert møde

RESULTAT

Afholdelsen af 3 børnemøder gjorde børnedemokraternes ideer fra fotosafarien til virkelighed. Konkret resulterede det i, at børnedemokraterne valgte at udvikle kampagnen **“Slædehunde og sikkerhed i boligområderne”**. Børnedemokraterne udarbejdede plakater til at hænge op i boligafdelingen og et brev til Qimusseq Sisimiut (Sisimiuts hundeforening) om at passe på børnene.

DE BEDSTE RÅD!

1. Foreslå at børnene mødes et sted i boligafdelingen og følges hen til mødet. Det fremmer fællesskabet, og forsinkelser kan måske undgås.
2. Skab tid til at styrke driftsmedarbejder og børnedemokraternes relation. Hav tid til sjov og leg.
3. Understøt fortsat driftsmedarbejderen i den nye rolle. Hav fokus på selvværd- og kompetenceopbygning samt gode råd til rollen som tovholder.

Driftsmedarbejder vokser med opgaven

Driftsmedarbejderens arbejdsopgaver er 'normalt' koncentreret omkring praktisk arbejde som renholdelse og vedligeholdelse af boligafdelingen. Opgaverne i børnedemokratiet er nye, fx mødeplanlægning, mødeledelse og naturligvis selve børneinddragelsen. Derfor er understøtning af driftsmedarbejderen afgørende for et vellykket børnedemokrati. Erfaring viser, at det er en fordel at starte med overskuelige opgaver. Efterhånden, som driftsmedarbejderen opnår erfaring, kan indholdet og omfanget af opgaverne i børnedemokratiet udvides.

“Udviklingen blandt børnedemokraterne er det, der virkelig motiverer mig.

Kommunikationskonsulent,
Birgithe Christensen, INI

6/

Møde med beslutningstagere

“ Børnedemokraterne er virkelig dygtige, de kommer med nogle gode forslag og de virker også stolte.

Bestyrelsesmedlem, afdeling 38-267

Møder med beslutningstagere kan anvendes til at børnedemokraterne får mulighed for demokratisk dialog om ideer, som de har brug for beslutningstagernes opbakning til. I pilotprojektet havde børnedemokraterne brug for opbakning til kampagnen ”Slædehunde og sikkerhed i boligområderne”.

HVOR

I kommunalbestyrelses mødelokale

HVEM

10 børnedemokrater, 1 afdelingsbestyrelsesmedlem og 1 repræsentant fra den lokale hundeforening Qimusseq Sisimiut

RESULTAT

Mødet med beslutningstagerne resulterede i godkendelse af kampagnen 'Slædehunde og sikkerhed i boligområderne' og tilladelse til at hænge plakater op i boligafdelingen. Samtidig overrakte børnedemokraterne et brev til den lokale hundeforening med opfordring til foreningens medlemmer om at passe på børnene.

DET BEDSTE RÅD!

Forbered både børnedemokraterne og voksne på at skulle møde hinanden. Lad børnedemokraterne øve deres præsentation, så de oplever at være trygge og klar til at møde beslutningstagerne.

Inddragelse af samarbejdspartnere fra lokalsamfundet

Inddragelse af samarbejdspartnere fra lokalsamfundet kan medvirke til bred interesse og engagement i børnedemokratiet. Samarbejdspartnere kan samtidig tilføre både ekstra ressourcer og kompetencer til børnedemokratiet. I pilotprojektet har børnedemokraterne samarbejdet med fx borgmesteren, kommunen, lokalradioen og den lokale hundeforening.

7/

Fremvisning af børnedemokraternes indsats

“ Det var en stor oplevelse for os, både i direktionen og som borgmester, at børnedemokraterne kom med deres budskaber og løsningsforslag i byrådssalen.

Borgmester, Malik Berthelsen,
Qeqqata Kommunia

Fremvisning af børnedemokraternes indsats kan både anvendes til at gøre børnedemokraterne stolte og til at gøre reklame for børnedemokratiet. I pilotprojektet inviterede børnedemokraterne deres samarbejdspartnere til fernisering af kampagnen om 'Slædehunde og sikkerhed i boligområderne'.

“ Vi var med til fernisering, og da børnedemokraterne selv fremlagde over for borgmester og kommunaldirektøren. Der er sket rigtig meget med dem, og man kan tydeligt høre, at de går op i deres opgave.

Kundedirektør, Minannguaq Zeeb, INI

HVOR

I kommunalbestyrelsens mødelokale

HVEM

Alle 11 børnedemokrater, afdelingsbestyrelsen, kommunaldirektør, borgmester og den lokale presse

RESULTAT

Ferniseringen resulterede i 'afsløring' af børnedemokraternes plakater om sikkerhed og slædehunde i boligafdelingen. Børnedemokraterne fortalte stolt om kampagnen og blev hyldet for deres indsats. Afslutningsvis hyggede deltagerne sig med pindemadder, sodavand og kage.

DET BEDSTE RÅD!

Hav styr på forberedelserne og det praktiske i god tid inden ferniseringen går i gang. Fx hvordan lokalet skal pyntes op, og hvem, der skal sige hvad undervejs.

“ Det er tankevækkende at se, hvordan man engagerer de børn, der ikke normalt siger noget.

Kommunaldirektør Juliane Henningsen
Heilmann, Qeqqata Kommunia

8/ Sommerafslutning

“ Børnene udvikler sig og forældrene oplever en stolthed. Der sker en dominoeffekt, og hvordan mon det vil påvirke dem i fremtiden bliver spændende at se, for bare det vi har oplevet nu på så kort tid er mirakuløst.

Kundedirektør, Minannguaq Zeeb, INI

En sommerafslutning kan anvendes til at have det sjovt sammen og fejre et godt år i børnedemokratiet. I pilotprojektet kunne børnene således gå på sommerferie med en følelse af fællesskab og en lyst til at vende tilbage til børnedemokratiet efter sommerferien.

“ Det, jeg glæder mig til i fremtiden, er at se børnene bliver dygtigere, og at de kommer med flere gode løsninger.

Driftsmedarbejder,
Karl-Frederik Sakariassen, INI

HVOR

I boligafdelingens fælleslokale

HVEM

Alle 11 børnedemokrater deltog

RESULTAT

Sommerafslutningen resulterede i at driftsmedarbejderen for første gang selv afholdte et arrangement for børnedemokraterne uden understøtning fra anden side. Der var godt humør, og børnedemokraterne tilbragte nogle timer sammen med pizzaspisning og fri leg.

DET BEDSTE RÅD!

Husk at give plads til underholdning og samvær i børnedemokratiet. Fællesskabet børnene imellem og mellem børn og voksne er afgørende for et vellykket børnedemokrati.

“ Vi finder på løsninger sammen, og når vi er færdige, spiser vi pizza i fællesskab.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

Første sæson i børnedemokratiet

Sommerafslutningen var afslutningen på første sæson i børnedemokratiet i afdeling 38-267 i Sisimiut. Børnedemokratiet har nu været igennem årshjulet, og børnene har oplevet at få medbestemmelse på deres boligafdeling. De er både blevet informeret, spurgt til råds og har truffet beslutninger for at gøre deres boligafdeling til et endnu bedre sted.

9/ Forældrearrangement

“ Jeg vil gerne fortælle til andre børn, at det er sjovt at være en del af børnedemokratiet, fordi vi arbejder med nogle gode opgaver.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

Et forældrearrangement kan anvendes til at støtte op om det vigtige samarbejde mellem forældre og børnedemokrati. I pilotprojektet blev børnedemokratiet og børnedemokraternes indsats fejret og forældrene takket for godt samarbejde.

“ Børnedemokratiet viser glæden ved et fællesskab.

Forælder til børnedemokrat

HVOR

I kommunalbestyrelsens mødelokale

HVEM

9 børnedemokrater, deres forældre og søskende

RESULTAT

Forældrearrangementet var et resultat af børnedemokraternes egen planlægning. De havde besluttet programmet for aftenen, som bl.a. bød på fælleslege som ballondans og bamsedans med deltagelse af både børn og forældre. Samtidig oplevede både børnedemokrater og forældre stolthed, da driftsmedarbejderen overrakte diplomer til børnedemokraterne for deres indsats i børnedemokratiet.

DET BEDSTE RÅD!

Prioriter at skabe et godt samarbejde med forældrene. Det gør det lettere for både børnedemokraterne, forældrene og driftsmedarbejderen. Fx i forhold til at huske børnene på at komme til arrangementerne og også hvis der undervejs opstår udfordringer i relation til det enkelte barn.

Diplomer til børnedemokraterne

Diplomer kan medvirke til at gøre både børnedemokrater og forældre stolte. Samtidig kan de anvendes til at takke børnene for deres indsats og børnedemokraterne kan bruge det i forbindelse med fx ansøgning om fritidsjob. Diplomet er et bevis for at børnedemokraten har deltaget aktivt i børnedemokratiet og udviklet demokratiske kompetencer.

Det særlige ved børnedemokrati i Sisimiut – fællesskab, samarbejde og natur

Erfaringerne viser, at børnedemokratiet i Sisimiut i høj grad er udviklet og karakteriseret ved at være en fælles indsats mellem boligafdeling, boligorganisation og lokale samarbejdspartnere fra byen. Det gælder lige fra børnedemokraternes forældre til byens borgmester. Relationer og fællesskaber i og på tværs af bolig- og lokalområde er bærende for børnedemokratiet. Derudover har børnedemokratiet været karakteriseret ved, at den grønlandske natur har spillet en stor rolle. Flere aktiviteter er blevet afholdt udendørs og samtidig har naturen indgået som en naturlig del i de forskellige aktiviteter. Fx har driftsmedarbejderen startet alle aktiviteter med at fortælle om hans oplevelser som fanger og om at være på moskus- og rensdyrjagt.

Samarbejdspartnere til børnedemokratiet

Børnedemokratiet er et samarbejde mellem forskellige parter på tværs af bolig- og lokalområde. Projektet er en pilotafprøvning og forstudie af hvordan børnedemokratiets parter mener børnedemokrati skal se ud. Der er derfor foretaget kvalitative interviews med følgende samarbejdspartnere:

Børnedemokrater

Børnedemokraterne er fundamentet for børnedemokratiet og deres rolle er at komme med forslag og være med til at realisere tiltag, der gør deres boligafdeling til et endnu bedre sted at bo.

Driftsmedarbejder

Driftsmedarbejderen er den primære tovholder i børnedemokratiet og rollen er at gennemføre de enkelte børneinddragelsesaktiviteter, at samarbejde med bolig- og lokalområdets øvrige parter samt at bidrage til virkeliggørelse af børnedemokraternes ideer.

Afdelingsbestyrelsen

Afdelingsbestyrelsen er den primære samarbejdspartner til børnedemokraterne og deres rolle er at inspirere, at være et positivt forbillede samt at give børnedemokraterne mulighed for medbestemmelse i boligafdelingen.

Lokale samarbejdspartnere

Samarbejdspartnerne tilfører ekstra ressourcer og kompetencer til børnedemokratiet og deres rolle er at bakke op om børnedemokratiet samt bidrage til gennemførelse af aktiviteterne, fx tilbyde lån af faciliteter som kommunalbestyrelsens mødelokale.

Andre samarbejdspartnere

FORÆLDRENE

Forældre har en vigtig rolle i børnedemokratiet. Deres opbakning og forståelse for børnedemokratiet er vigtigt for børnenes deltagelse. Løbende kontakt til forældre er også med til at sikre, at børnene møder op til for aktiviteterne.

RESSOURCEGRUPPEN

Der har været tilknyttet en ressourcegruppe til børnedemokratiet bestående af professionelle, børnefaglige ressourcepersoner fra Qeqqata Kommunia. Der er løbende gennem pilotprojektet blevet samarbejdet med ressourcepersonerne om børn, når de har haft brug for hjælp.

Børnedemokrater

Motivation

I afdeling 38-267 er børnedemokraternes motivation koncentreret omkring:

- at komme med ideer til forbedringer og få medbestemmelse i deres boligafdeling.
- at være med til fællesspisning ved de forskellige aktiviteter.

Hvad kan børnedemokrati ifølge børnedemokraterne bruges til?

Det lette

- at være med i et fællesskab, hvor der er plads til alle
- at være tryk og hygge sig sammen med andre børn og voksne
- at lære nye ting, være med til at bestemme og at blive taget seriøst

Det svære

- at lære at sige sin mening og bruge sin stemme
- at finde tid til det nye fællesskab
- at konkretisere og blive enige om ideer, så de kan blive til virkelighed

“ I børnedemokratiet driller man ikke hinanden, slår ikke hinanden, og man udelukker ikke nogen.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

“ Sjovt, sjovt personale og sjove opgaver.

Børnedemokrat, afdeling 38-267

Driftsmedarbejder

Motivation

I afdeling 38-267 er driftsmedarbejderens motivation for børnedemokratiet koncentreret omkring:

- muligheden for at prøve kræfter med noget nyt i arbejdslivet og at følge børnenes udvikling.

Hvad kan børnedemokrati ifølge driftsmedarbejderen bruges til?

Det lette

- at inspirere børnedemokraterne ved at fortælle historier om sine fritidsinteresser
- at få et fællesskab med børnene i boligafdelingen
- at få lyst til at lære nye ting og få nye kompetencer

Det svære

- at tage imod udfordringen med en helt ny rolle i boligafdelingen
- at føle sig tilpas i den nye rolle
- at have tid til både de almindelige driftsopgaver og børnedemokratiet

“Jeg blev rigtig glad, da jeg første gang blev spurgt om jeg ville vise nogle af mine billeder fra naturen til børnedemokraterne. Det giver mig en værdi, at børnene også kan fortælle videre, hvad jeg har fortalt dem.

Driftsmedarbejder,
Karl-Frederik Sakariassen, INI

Driftsmedarbejderen fremhæver at understøttelsen og forberedelsen undervejs har været afgørende for at kunne varetage den nye rolle og betragte det som en lærerig udfordring.

Afdelingsbestyrelsen

Motivation

I afdeling 38-267 er afdelingsbestyrelsens motivation koncentreret omkring:

- at der med børnedemokratiet opstår et nyt fællesskab i boligafdelingen, hvor børn og voksne har større respekt for hinanden.

Hvad kan børnedemokrati ifølge afdelingsbestyrelsen bruges til?

Det lette

- at aktivere og engagere børnene i boligafdelingen
- at skabe et fællesskab mellem mange forskellige parter i og omkring boligafdelingen
- at medvirke til en renere og pænere boligafdeling

Det svære

- at der skal bruges mere tid i bestyrelsesarbejdet
- at flest mulige i bestyrelsen engagerer sig og støtter op
- at få børnene til at blive ved med at interessere sig for boligafdelingen i takt med at de bliver ældre

“ Vi er meget taknemlige for samarbejdet med børnedemokratiet.

Bestyrelsesmedlem, afdeling 38-267

Lokale samarbejdspartnere

Motivation

Samarbejdspartnernes⁴ motivation koncentrerer sig omkring

- at se børnene i boligafdelingen engagere sig og udvikle demokratiske kompetencer.

Hvad kan børnedemokrati ifølge samarbejdspartnerne bruges til?

Det lette

- at børnene lærer, at kunne sige deres mening, og at det nytter at sige noget
- at skabe demokratiske forståelse hos børnene
- at lære og acceptere man har forskellige holdninger

Det svære

- at der skabes en grundtanke i samfundet om at give børn et (alderssvarende) ansvar
- at inddrage børn, der normalt ikke involverer sig i demokratiske beslutninger
- at skabe et rum og et fællesskab, hvor børnene føler sig trygge

⁴Der er gennemført interviews med borgmesteren, kommunaldirektøren og daværende direktør for velfærdsområdet i Qeqqata Kommunia samt kundechef og kundedirektør i INI

“ Det var meget positivt at opleve at børnedemokraterne kom med nogle løsningsforslag, som blev hurtigt eksekveret.

Borgmester, Malik Berthelsen,
Qeqqata Kommunia

“ Jeg tror, at børnedemokratiet giver børn mod på mere.

Kommunaldirektør Juliane Henningsen
Heilmann, Qeqqata Kommunia

Gode råd om børnedemokrati

Vi har samlet **10 konkrete råd** til hvordan man kan inddrage børn, give dem medbestemmelse og derved en plads i demokratiet i de grønlandske boligafdelinger. Rådene går på tværs af de gennemførte børneinddragelsesaktiviteter og er inddelt i fire temaer:

- **FORBEREDELSE OG UNDERSTØTNING AF DRIFTEN**
- **SAMARBEJDE PÅ TVÆRS**
- **REKRUTTERING AF BØRNEDEMOKRATER**
- **GENNEMFØRELSE AF BØRNEINDDRAGELSESAKTIVITETER**

“Børnedemokratiet har bidraget med et meget tydeligere fællesskab og mere respekt for hinanden.

Bestyrelsesmedlem,
afdeling 38-267

FORBEREDELSE OG UNDERSTØTNING AF DRIFTEN

Driftsmedarbejderen er ny i rollen. Kom derfor godt i gang ved at:

- 1 Forbered driftsmedarbejderen på børnedemokratiet.** Giv både indledende og løbende introduktion forud for hver aktivitet. Overvej også kurser, der kan bidrage til den nye rolle.
- 2 Involver driftsmedarbejderen i planlægningen af aktiviteterne.** Det giver ejerskab, engagement og motivation. Introducer også de øvrige driftsmedarbejdere i boligafdelingen til børnedemokratiet, så de får forståelse for kollegaens fravær.

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Engager de forskellige samarbejdspartnere ved at:

- 3 Giv afdelingsbestyrelsen en aktiv rolle i udvalgte aktiviteter.** Fx bage en kage, fortælle om deres liv, lytte til børnenes ideer.
- 4 Saml samarbejdspartnere fra byen.** Fx skole, kommune og foreningsliv. Det skaber stolthed, glæde og motivation når byens parter bakker op.

REKRUTTERING AF BØRNEDEMOKRATER

Rekruttering er tidskrævende, sørg derfor for at:

- 5 **Samarbejd med forældrene.** Fortæl om børnedemokratiet og hold løbende kontakt. Det hjælper på børnenes deltagelse. Aftal med forældre at de kan komme efter de enkelte aktiviteter, så børnene ikke 'forstyrres' undervejs.
- 6 **Gør en ekstra indsats.** Det kan være svært at få fat i børnene, men bliv ved og brug forskellige metoder, fx sms, ring og fremmøde hjemme hos børnene. De vil oftest gerne være med, men skal hjælpes, særligt i starten.

BØRNEINDDRAGELSESAKTIVITETER

Gør plads til at børnedemokraterne kan engagere sig ved at:

- 7 **Vær opmærksom på balancen mellem antal børn og voksne.** Det er vigtigt at børnene kan komme til orde. Sørg også for en klar rollefordeling, så alle voksne ved hvem, der gør hvad.
- 8 **Planlæg aktiviteterne godt.** Det skaber tryghed, overskud, og rum til at give børnene mest mulig opmærksomhed. Hav også øje for hvornår der foregår andre aktiviteter i byen, så I undgår at placere aktiviteterne i børnedemokratiet her.
- 9 **Sørg for forplejning og tid til sjov og hyggestunder.** Det fremmer motivationen, fællesskabet og så er det rart at spise sammen og lave sjove lege.
- 10 **Skab tryghed.** Når børnene føler sig trygge, udviser de engagement, byder ind og samarbejder.

Om pilotprojektet

Det overordnede mål for børnedemokrati i grønlandske boligområder er at medvirke til at øge trivslen, medbestemmelsen og de demokratiske kompetencer hos børn gennem børnedemokratiet. I forlængelse heraf at bidrage til den generelle igangværende demokratiudvikling i Grønland samt medvirke til at efterleve FN's Børnekonvention, som Grønland tiltrådte i 1993⁵.

Pilotprojektet "Børnedemokrati i boligområder i Grønland – et forstudie og pilotafprøvning" er gennemført i perioden 2019-2021 i boligafdeling 38-267 i Sisimiut i et samarbejde mellem INI og Konradi – liv i og mellem husene. Formålet med pilotprojektet var at:

- **Undersøge, hvordan man kan inddrage børn og give dem medbestemmelse i de grønlandske boligområder via børnedemokrati.**

Fremgangsmåden har været opstart af børnedemokrati i boligafdeling 38-267 i Sisimiut via pilotafprøvning af en række børneinddragelsesmetoder. Herudover er der gennemført kvalitative interviews med børn, faste ressourcer i boligområdet samt samarbejdspartnere fra lokalområdet. Forstudiet og pilotafprøvningen indikerer at:

- **Inddragelse af børnedemokrater i boligafdelingens beslutningsproces via forskellige metoder medvirker til at øge børnenes demokratiske, sociale og faglige kompetencer samt styrker deres selvværd.**
- **Naturen spiller en stor rolle for både glæde og motivation for at deltage i børnedemokratiet for såvel børn som voksne.**

- **Boligområdets driftsmedarbejder kan fungere som tovholder for børnedemokratiet via løbende opbakning og understøtning. Samtidig bidrager rollen som tovholder til øget arbejdsglæde og udvikling af nye kompetencer hos driftsmedarbejder.**
- **Fællesskab på tværs af generationer, fagligheder samt bolig- og lokalområde er bærende for børnedemokratiet.**
- **Børnedemokratiet kan etableres succesfuldt i grønlandske boligområder med den rette forberedelse og løbende understøtning. Pilotprojektet indikerer også at børnedemokratiet kan etableres på tværs af lande og kulturer, når der indledningsvist foretages en pilotafprøvning og forstudie.**

Endelig er slutresultatet, at INI har besluttet at børnedemokratiet skal fortsætte efter pilotprojektets ophør. Dermed bliver børnedemokratiet en fast forankret del af livet i boligafdeling 38-267.

⁵Særligt i forhold til artikel 12 og 13 om børns ret til medbestemmelse og ytringsfrihed.

Fremtidsvisioner

Pilotprojektet om børnedemokrati kan opfattes som et eksempel på- og som en del af den igangværende udvikling af det grønlandske demokrati.

Boligafdelingerne er formelt organiseret omkring et lokalt beboerdemokrati med en bestyrelse i spidsen. Det gør bestyrelsen til en vigtig samarbejdspartner for børnedemokratiet, og erfaringerne fra pilotprojektet bekræfter dette.

I pilotprojektet har der været et velfungerende samarbejde mellem det lokale beboerdemokrati i boligafdelingen og børnedemokratiet. Men herudover har INI kun bestyrelser i 5 ud af deres 42 boligafdelinger. INI oplever at det er svært både at rekruttere og fastholde beboerne i det beboerdemokratiske arbejde. I praksis betyder det at børnedemokratiet vil mangle et lokalt beboerdemokrati at samarbejde med i de øvrige boligafdelinger.

Oprindeligt var projektet delt op i en del I og del II. Det gennemførte pilotprojekt (del I) skulle danne erfaringsgrundlag for at videreudvikle, teste og udbrede børnedemokrati til flere grønlandske boligafdelinger (del II). Dette er imidlertid udfordret af, at der aktuelt er få boligafdelinger med aktive afdelingsbestyrelser.

“ At bo i et boligområde er ikke bare lejligheden, det tæller hele området, og at lære hvordan man får ejerskab over for sit boligområde, synes jeg er meget vigtigt.

Kundedirektør, Minannguaq Zeeb, INI

Unik mulighed for udvikling af samlet beboerdemokrati

Dette giver imidlertid en unik mulighed for at videreudvikle et samlet beboerdemokrati tilpasset de grønlandske boligafdelinger, hvor der tages hensyn til udvikling af engagement, kompetencer og medbestemmelse hos både børn og voksne.

INI og Konradi – liv i og mellem husene har derfor fremtidige ambitioner om at undersøge, hvordan et samlet grønlandsk beboerdemokrati for både børn og voksne på sigt kan udformes. Ambitionen er, at der efter en undersøgelse kan udvikles og afprøves metoder og værktøjer til etablering af et samlet beboerdemokrati for børn og voksne. Udviklingen af et samlet beboerdemokrati ville samtidig kunne fungere som løftestang for den generelle igangværende demokratiudvikling i Grønland.

“Jeg glæder mig også meget over at børnedemokratiet påvirker de voksne, så de også vil arbejde med nye løsningsforslag.

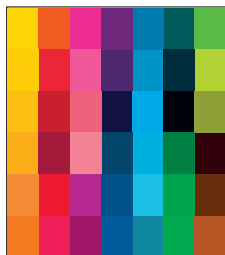
Driftsmedarbejder, Karl-Frederik Sakariassen, INI

“Jeg har ofte tænkt at træde tilbage fra bestyrelsen, fordi det kan være hårdt arbejde, men jeg nænner ikke at forlade det, fordi det er så givende at arbejde med børnedemokrati.

Bestyrelsesmedlem, afdeling 38-267

FN'S KONVENTION OM BARNETS RETTIGHEDER

FN'S VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Om børnekonvention og FN's verdensmål

Børnedemokrati kan være med til at sikre, at Grønland følger de internationale retningslinjer for børns grundlæggende rettigheder, som er vedtaget med FN's Børnekonvention, og som Grønland tiltrådte i 1993. Børnedemokrati kan særligt medvirke til at opfylde konventionens artikel 12 og 13 om børns ret til medbestemmelse og ytringsfrihed. Samtidig kan børnedemokrati bidrage til opfyldelse af FN's verdensmål fra 2015, der har fokus på social og bæredygtig udvikling, også for børn. Her kan børnedemokrati særligt bidrage til at indfri verdensmål 10, 11 og 16 i forhold til repræsentativitet i politiske beslutningsprocesser.⁶

⁶Nærmere bestemt delmål 10.2: "Inden 2030 skal enhver, uanset alder, køn, handicap, race, etnicitet, oprindelse eller religion eller økonomisk eller anden status, i højere grad inddrages i sociale, økonomiske og politiske beslutninger.", delmål 11.3 "Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig og kapaciteten skal øges til en inddragende, integreret og bæredygtig boligplanlægning og styring i alle lande." og delmål 16.7 "Der skal sikres lydhøre, inkluderende, deltagerbaserede og repræsentative beslutningsprocesser på alle niveauer."

Hvis du vil vide mere

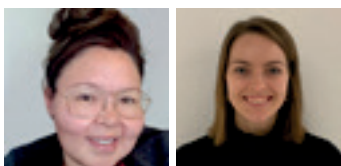
Du er altid velkommen til at kontakte pilotprojektets parter for mere information eller inspiration om børnedemokrati;

Karl-Frederik Sakariassen
Driftsmedarbejder i afdeling
38-267
kfs@ini.gl
(*grønlandsktalende*)

Abel Joelsen
Formand i afdelingsbestyrelsen
for afdeling 38-267
abj@ini.gl
(*grønlandsktalende*)

**Birgithe Christensen
og Martina Sommer**
Kommunikationskonsulenter i INI
kommunikation@ini.gl
(*grønlandsktalende og
dansktaende*)

Stine Konradi
Projektleder, Konradi – liv i
og mellem husene
stine@konradi.nu
(*dansktaende*)

Facebookside:

Børnedemokrati i Sisimiut (*både på grønlandsk og dansk*)

Hvorfor børnedemokrati?

Ca. 25% af Grønlands befolkning er børn under 18 år og en større andel af disse lever et børneliv fuld af udfordringer. Mange børn vokser op i hjem med socioøkonomiske udfordringer og oplever store sociale problemstillinger, som omsorgssvigt og forældre med misbrug. Det betyder manglende trivsel i deres dagligdag, som påvirker børnelivet og kan fastholde børnene i en negativ social arv.

Grønland er samtidig karakteriseret ved at være et ungt demokrati, der er i fuld gang med at videreudvikle demokratiet og den demokratiske kultur. Med børnedemokrati får børnene mulighed for at udvikle deres (demokratiske) kompetencer, så de kan vokse op og se sig selv som ligeværdige medborgere i (lokal)samfundet og tage ansvar for eget liv. Børnene får mulighed for at bestemme over eget liv, der hvor de bor, og bliver samtidig en vigtig del af den grønlandske demokratiudvikling.

Om inspirationshæftet

Inspirationshæftet er baseret på erfaringer fra pilotprojektet "Børnedemokrati i grønlandske boligområder - et forstudie og pilotafprøvning". Projektets fokus har været at undersøge hvordan man kan inddrage børn i grønlandske boligafdelinger og give dem medbestemmelse. Udover børnene er boligafdelingens faste ressourcer, i form af driftsmedarbejdere og afdelingsbestyrelse, fundamentet for børnedemokratiet.